

Dávid és Góliát

1 Sámuel 16:14-23; 17. {PP 643}

Amikor Saul felismerte, hogy Isten valóban elvetette őt, és amikor Sámuel feddő szavainak hatását érezni kezdte, szíve keserűséggel és kétségbeeséssel telt meg. Ám most sem az igazi bűnbánat készítette a büszke királyt főhajtásra. Mert bűne igazi mibenlétét még most sem ismerte, ezért új életet sem kezdett, meg sem kísérelte a javulást, hanem Isten vélt igazságtalanságán gyötrődött, amellyel őt és utódait megfosztotta Izrael trónjától. Szemei előtt állandóan családja romlása lebegett. Úgy gondolta, hogy ellenségei legyőzésében tanúsított vitézsége és bátorsága elfedezhette volna engedetlenségének bűnét. Nem fogadta el az isteni fenytést alázatos szívvel, hanem gógös lelke úgy megkeseredett, hogy saját magát az örület szélére sodorta. Tanácsadói azt ajánlották, hozasson egy jó zenészt, mert azt remélték, hogy a zene szelíd hangjai megnyugtatóják háborgó lelkét. Az isteni gondviselés pedig úgy akarta, hogy Dávid, a kitűnő hárfás kerüljön a király udvarába. A menny által ihletett akkordjainak meg is volt a hatása, mert mindenkor előzte a király lelkére nehezedő sötét felleget. {PP 643.1}

Amikor szolgálatait a király udvarában nem vették igénybe, Dávid újból visszatért nyájához, és megőrizte továbbra is lelkének egyszerű kedvességét. Ha ismét szükség volt rá, elhívták, hogy hárfájával megnyugtassa a háborgó uralkodót, hogy előzze tőle az őt gyötrő gonosz szellemet. Bár Saul igen megkedvelte Dávidot, és énekét, a fiatal pásztor megkönnyebbülve hagyta el a királyi házat és örömmel tért vissza kedves dombjai és nyája közé. {PP 643.2}

Dávid pedig növekedett az Isten és az emberek előtti kedvességben. Isten útjain járva, elhatározta szívében, hogy még jobban keresi az ő akarát. Elmékedéseinek tárgya kiterjedt, mert a király udvarában látta a felelősséget, amelyet a királynak viselnie kell. Megismerkedett a Saul szívébe lopakodott kísértésekkel, és behatolt Izrael első királya magatartásának és cselekedeteinek egyes titkaiba is. Látta, hogy a szomorúság sötét felhője árnyékolta be a királyi méltóság dicsőségét, és tudta, hogy Saul házanépe távolról sem volt boldog és megelégedett. Mindezek a dolgok pedig nyugtalanították, mint a királyi szék várományosát. De ha nyugtalansága tetőfokra hágott, az elmékedésben teljesen elmerülve elővette hárfáját, amelynek kedves dallamai gondolatait mindig Istenhez emelték, és eltűntették a jövő égét félelmesen borító felleget. {PP 643.3}

Isten bizalomra is megtanította Dávidot. Mint ahogy Mózeset, úgy Isai fiát is felkészítette az Úr választott népe vezetésére. Nyájának gondozása közben fogalmat alkotott arról a gondviselésről is, amelyben a nagy Pásztor részesítette legelőjének nyáját. {PP 644.1}

A magányos dombok és a félelmetes szakadékok, amelyek között Dávid járt, a mezei ragadozók búvóhelyei voltak. A Jordán melletti sűrűségből, vagy a dombok közül nem egyszer tört elő az oroszlán vagy a medve, hogy éhségét az ő nyájából csillapítsa. Annak az időnek szokása szerint Dávid csak parittyával és pásztorbottal volt felszerelve; de azért korán bizonyosságát adta annak, hogy a rábízott javakat meg tudja oltalmazni. Később ezeket a kalandokat így beszélte el: "Pásztor volt a te szolgád, [...] és ha eljött az oroszlán és a medve, és elragadott egy bárányt a nyáj közül: Elmentem utána és levágtam, és kiszabadítottam szájából" (1Sám 17:34-35). Az ilyen élmények edzették meg szívét, és erőt, bátorságot, hitet fejlesztettek ki benne. {PP 644.2}

Bátor cselekedetekkel már azelőtt is kitűntette magát, mielőtt Saul udvarába került volna. Mert aki őt a királynak ajánlotta, ilyen szavakkal ecsetelte bátorságát: "Ímé én láttam a Bethlehemben lakó Isainak egyik fiát, aki tud hárfázni, aki erős vitéz és hadakozó férfiú, értelmes és szép ember, és az Úr vele van" (1Sám 16:18). {PP 644.3}

Amikor az izraeliták hadat üzentek a filiszteusoknak, Isai három fia is Saul seregéhez csatlakozott. Dávid azonban otthon maradt. Egy idő múlva atyja megbízta, hogy bátyjainak valami élelmet vigyen a táborba, és hogylétük iránt érdeklődjön. Isai azonban nem tudta, hogy fiára ott, felsőbb rendelkezés folytán nagy feladat vár. Mert veszélyben voltak Izrael seregei és Dávidot angyal irányította, hogy megmentse népét. {PP 644.4}

A tábor megközelítve, mintha kézitusa zaját hallotta volna; "[...] a sereg pedig, mely kivonult csatarendben, hadizajt támasztott" (1Sám 17:20). Mert éppen szemben álltak egymással az izraeliták és a filiszteusok. Sietve

kereste hát fel testvéreit, s amíg velük beszélgetett, kilépett a filiszteusok táborából Góliát, a filiszteusok bajnoka, és gúnyolódva szólította fel Izraelt, állítson soraiból valakit, aki vele megvív. Góliát napról napra megismételte kihívását, és becsmérelte Izrael népét. Dávid látta, hogy a nép mindjobban megretten, és senki sem ajánlkozik soraikból, hogy elhallgattassa a kérkedőt. Ezért felindult lelke, hogy megvédje az élő Isten dicsőségét, és megmentse Isten és népe becsületét. {PP 645.1}

Izrael serege csüggedt volt. Nem volt bátorság senkiben sem. Egymás között pedig így beszéltek: "Láttátok-e azt a férfit, aki feljöve? Mert azért jött ki, hogy gyalázattal illesse Izraelt" (1Sám 17:25). Dávid pedig lelkének méltatlankodásában így kiáltott fel: "[...] kicsoda ez a körülméletlen Filiszteus, hogy gyalázattal illeti az élő Istennek seregét?!" (1Sám 17:26). {PP 645.2}

Eliáb, Dávid idősebb testvére, amikor meghallotta ezt a beszédet, tudta, hogy milyen érzések kavarnak öccse lelkében. Hiszen Dávid már pásztor korában bizonyosságát adta bátorságának és hősiességének, de testvérei még sohasem voltak ennek tanúi. Sámuel titokzatos látogatása és csendes eltávazása gyanúsnak tűnt fel Isai fiai előtt. Dávid megkülönböztetett kitüntetését látva, szívük irigységgel telt meg és nem kezelték Dávidot azzal a tisztelettel és szeretettel, amelyet becsületessége és testvéri gyengédsége megérdemelt volna. Benne csak a kamasz pásztorfiút látták, és Eliáb most is azt gondolta, hogy Dávid kérdésével őt akarja kérdőre vonni, és gyávasággal illetni, hogy nem állott ki párviadalra az óriással. Ezért mérgesen így kiáltott fel: "Miért jöttél ide, és kire bíztad azt a néhány juhót, amely a pusztában van? Ismerem vakmerőségedet és szívednek álnokságát, hogy csak azért jöttél ide, hogy megnézd az ütközetet [...] Ugyan mit cselekedtem én most? hiszen csak szóbeszéd volt ez" felelte Dávid illedelmesen (1Sám 17:28-29). {PP 645.3}

De szavai mégis a király tudomására jutottak, aki maga elé rendelte Dávidot, s ámulva hallgatta annak szavait: "Senki se csüggedjen el emiatt; elmegy a te szolgád és megvív ezzel a Filiszteussal" (1Sám 17:32). Saul megkísérelte, hogy lebeszélje tervéről, de az ifjú nem hagyta magát eltántorítani. Szerényen, minden hivalkodás nélkül beszélt el, mint segítette őt Isten nyájának őrzése közben, és bizalommal fűzte hozzá: "Az Úr, aki megszabadított engem az oroszlánnak és medvének kezéből, meg fog szabadítani engem e Filiszteusnak kezéből is". Erre azután Saul is így szólt hozzá: "Eredj el, és az Úr legyen veled!" (1Sám 17:37). {PP 646.1}

Izrael negyven napon át reszketett az óriás filiszteus dölyfös kihívásától. Szívük kalapált, amikor meglátták ezt a "hat sing és egy arasz" magasságú hatalmas óriást. "Fején rézsisak vala és pikkelyes páncélba volt öltözve", amelynek súlya ötezer "rézsikusnyi" volt. A pikkelyek olyan szorosan illeszkedtek egymáshoz, hogy semmiféle lándzsa vagy nyíl nem lett volna képes átütni a páncélt. "[...] dárdájának nyele olyan volt, mint a takácsok zugolyfája, dárdájának hegye pedig hatszáz siklusnyi vasból volt; és előtte meggy vala, ki a paizst hordozza vala" (1Sám 17:7). {PP 646.2}

Góliát minden reggel és este megközelítette a zsidók táborát, és mindannyiszor elmondta ezt a beszédet: "Miért jöttetek ki, hogy harcra készüljete? Avagy nem filiszteus vagyok-e én és ti Saul szolgálói? Válasszatok azért magatok közül egy embert, és jöjjön le hozzám. Ha azután megbír velem vívni és engem legyőz: akkor mi a ti szolgálátok leszünk; ha pedig én győzöm le őt és megölöm: akkor ti legyetek a mi szolgálaink, hogy szolgáljatok nekünk. Monda továbbá a Filiszteus: Én gyalázattal illetém a mai napon Izrael seregét, állítsatok azért ki ellenem egy embert, hogy megvívjunk egymással" (1Sám 17:8-10). {PP 646.3}

Jóllehet Saul megengedte Dávidnak, hogy a filiszteus kihívását elfogadja, de kevés reménye volt arra, hogy Dávid sikeres lesz vakmerő vállalkozásában. Megparancsolta azért, hogy az ifjú a király páncéljába öltöztessék fel. Fejére illesztették a nehéz rézsisakot is, és felvetették vele a fémpáncélt, sőt a király kardját is az oldalára kötötték. Dávid így felkészülve indult útjára. De nemsokára vissza is fordult. Az aggodalmas nézők már azt hitték, meggondolta magát, és nem kockáztatja életét ilyen egyenlőtlen küzdelemben. Ez azonban távol volt a bátor ifjú gondolatától, hanem Saul elé járulva azt kérte, hadd vethesse le ezt a nehéz fegyverzetet: "Nem bírok ezekben járni, mert még nem próbáltam" (1Sám 17:39). Levetette a pompás fegyverzetet s helyébe magához vette pásztorbotját, táskáját és parittyáját, azután a patakban öt sima kövecskét keresett azokat a táskájába tette, és elindult a filiszteus felé. Az pedig abban a reményben, hogy Izrael leghatalmasabb emberével találja magát szemben, bátran előlépett. Fegyverhordozója előtte járt, s úgy látszott, semmi és senki nem állhat ellent ennek az óriásnak. De amikor Dávid közelébe ért, egy egészen fiatal embert, félig még

gyermeket látott maga előtt. Dávid orcája piros volt az egészségtől, és jól edzett, izmos termete igen jó hatást keltett, ám a filiszteus óriás és ő közte mégis szembeszökő volt a különbség. {PP 646.4}

Góliát, amikor a feléje közelgő ifjút meglátta, éktelen haragra gerjedt és méltatlankodva így kiáltott fel: "Eb vagyok-é én, hogy te bottal jössz reám?" És reája szórta isteneinek minden átkát, amit csak tudott: "Jöjj ide hozzám" - mondta gúnyolódva - "hogyan testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak adjam" (1Sám 17:43-44). {PP 647.1}

De Dávid nem ijedt meg a filiszteusok nagy hangú hősétől. Bátran előlépett és így szólt ellenfeléhez: "Te karddal, dárdával és pajzzsal jössz ellenem, én pedig a Seregek Urának, Izrael seregei Istenének nevében megyek ellened, akit te gyalázzal illetél. A mai napon kezembe ad téged az Úr, és megöllek téged, és fejedet levágom rólad. A Filiszteusok seregének tetemét pedig az égi madaraknak és a mezei vadaknak fogom adni a mai napon, hogy tudja meg az egész föld, hogy van Izraelnek Istene. És tudja meg ez az egész sokaság, hogy nem kard által és nem dárda által tart meg az Úr, mert az Úr a had, és ő titeket kezünkbe fog adni" (1Sám 17:45-47). {PP 647.2}

Dávid hangja félelem nélkül csengett, és arcán már ott ült a győzelem öröme. Tiszta hangja áthatott a légen, és a csatarendben álló és őt hallgató ezrek világosan megértették. Góliát haragja a legmagasabb fokra hágott. Dühében fellökte sisakjának rostélyát, s úgy szabadon hagyva homlokát iramodott Dávid felé. Isai fia azonban nyugodtan készült fogadására. "És amikor a Filiszteus felkészült, és elindult, és Dávid felé közeledék: Dávid is sietett és futott a viadalra a Filiszteus elé. És Dávid benyúlt a tarisznyába, és kivett onnan egy követ, és elhajítván homlokodon találta a Filiszteust úgy, hogy a kő homlokába mélyede, és arccal a földre esék" (1Sám 17:48-49). {PP 648.1}

A meglepetés moraja hangzott fel mind a két táborban. Mindenütt azt hitték, hogy Dávid öleték meg; de amikor a követ süvítve látták célba érkezni, látták azt is, hogy a filiszteus megremeg, kinyújtja kezeit, mintha csak hirtelen megvakult volna, azután tántorgott még egy pillanatig, majd végigzuhant a földön, mint a kidöntött tölgy. Dávid nem késlekedett. Futva közeledett a mozdulatlan alakhoz, és két kézre foga Góliát nehéz kardját. Egy-két pillanattal ezelőtt még kérkedett az óriás, hogy ezzel a karddal vágja le Dávid fejét, testét pedig az ég madarainak adja. Most felemelkedett a levegőben a kard, s a következő pillanatban porba hullott Góliát félelmetes feje. Nagy örömrivalgásban tört ki erre az izraeliták tábora. {PP 648.2}

A filiszteusok tábora pedig annyira megrettent, hogy sorait megbontva futva keresett menedéket. Ezt követően az izraeliták diadalkiáltással vetették magukat a menekülők után, "[...] üldözik a filiszteusokat egészen Gáthig és Ekron kapujáig. És hullanak a filiszteusok sebesültjei a Saraim felé vezető úton Gáthig és Ekronig. Visszatérének azután Izrael fiai a Filiszteusok üldözéséből, és feldúlták azoknak táborát" (1Sám 17:52-53). "Dávid pedig felvevé a Filiszteusnak fejét, és elvitte Jeruzsálembe, fegyvereit pedig a maga sátorába rakta le (1Sám 17:54). {PP 648.3}